

Vetra

1

Veolia Transport Finlandin henkilöstölehti

Numero 1 2012

Veolian bussilla kouluun!

Seinäjoen Niemistön koulun kakkosluokkalaiset Milja Pitkälä (vas.), Manuel Haukkala ja Sini Mettomäki ovat kulkeneet koulumatkansa Veolian bussilla vuodenvaihteesta alkaen. Lisää Seinäjoen kuulumisia sivuilla 4-7. Kuva Pekka Paloranta.

Työurien pidentäminen olisi mahdollista

Vuosi 2011 oli yhtiöllemme suotuisa. Vaikka emme menestyneet kilpailuissa pysyi liikevaihto lähes edellisten vuosien tasolla, mutta ennen kaikkea tuloksemme parani huomattavasti. Pääkaupunkiseudun kilpailutuksissa on alkanut uusi hintasota. Kilpailijamme laskevat edelleen hintoja, vaikka indeksit eivät ole seuranneet nytkään kustannuksia. Siksi keskustelu indeksijärjestelmän oikeudenmukaisuudesta voidaan mielestäni unohtaa. Mikään indeksi ei kompensoi kustannuksia jos lähtötaso on pielessä. Tuloksemme parantumiseen on vaikuttanut moni asia; menoja on karsittu ja hankintoja kilpailutettu. Kiitos hyvästä työstä kuuluu kaikille työntekijöilleni.

Tulihan se talvikin viimein tammikuun lopulla. Saimme nauttia katujen hyvästä hoidosta ja suhteellisen kuivista keleistä aina tammikuun puoliväliin saakka. Mutta sitten alkoivat lumituiskut, jotka jatkuvat edelleen. Viime viikot osoittavat, että kaupunkien puhtaanapito-yhtiöt ei ole juurikaan oppineet aiemmista vuosista. Kadut kapenevat ja kinokset kohoavat. Eittämättä myös aikataulut pettävät ja asiakaspalautteet kohoaa. Kirjattujen vahinkojen määrää olemme olosuhteista huolimatta pystyneet alkuvuoden aikana vähentämään. Suuntaus on hyvä ja osoittaa, että kuljettajamme osaavat asiansa. Ajamattomien määrässä olemme edelleen kilpailijoihimme verrattuna hyvällä tasolla, joka osoittaa, että myös korjaamomme toimivat tehokkaasti.

Tutkimuksien mukaan nykyisin eläkkeelle jää paitsi hyväkuntoisia myös työhaluisia ihmisiä. Osa eläkkeelle jäävistä henkilöistä olisi halukkaita jatkamaan työelämässä, jos vain työolosuhteita muokattaisiin iäkkäille työntekijöille sopivaksi. Käytännössä se tarkoittaisi mm. lyhennettyä työaika. Valitettavasti työntekijäjärjestöt eivät toistaiseksi mahdollista os aikaisten henkilöiden lisäämistä linja-autonkuljettajan

VETRA

PÄÄTOIMITTAJA Janne Vihavainen
TOIMITUS c/o Veolia Transport Finland Oy,
Tuupakantie 7A, 01740 VANTAA
sähköposti: janne.vihavainen@veolia-transport.fi
Puhelin (09) 87 89 170
Faksi (09) 58 609 510
Toimitussihteeri pekka.paloranta@omniplus.fi
Puhelin 050 584 1962
Número 2/2012 ilmestyy kesäkuussa.
Aineistot toimitukselle 18.5.2012 mennessä.

työhön yhtiössämme. Toisaalta he kyllä ajavat ajo-oikeutensa menettäneiden oikeuksia, vaikka ajokortti olisikin poistettu viranomaisten toimesta.

Kuluvan vuoden alussa on käynnistynyt Matkarauhaa -kampanja, jossa yrityksemme on mukana. Ilokse- ni voin todeta, ettei yhtiössämme ole tänä vuonna tapahtunut matkustajien toimesta yhtään kuljetta- jaan kohdistuvaa väkivaltatilannetta. Toivotaan, että turvallisuus lisääntyisi myös muissa yhtiöissä. Uusim- pana asiana on esille noussut musiikin kovaääninen kuuntelu busseissa, jonka on arveltu häiritsevän paitsi muita matkustajia myös kuljettajia. Uskon, että turval- lisuuden lisäämiseksi perustettu työryhmä miettii sopi- via toimenpiteitä ongelman minimoimiseksi.

Joulukuussa julkaistu Veolia Environnementin haluk- kuus luopua Veolia Transport liiketoiminnasta ei ole johtanut vielä käytännön toimenpiteisiin missään päin maailmaa. Uskon kuitenkin vakaasti, että tapahtuipa omistajaolosuhteissa mitä tahansa, me Suomessa jatkamme omien intressiemme mukaisesti kannatta- vuutta yhä parantaen.

Hyvää kevään odotusta

Janne

Janne Vihavainen
toimitusjohtaja

Veolia toivottaa matkarauhaa

Veolia on ainoana bussiope-
raattorina mukana joukkoliikenteen eri toimijoiden Matkarauhaa-kampanjassa, joka käynnistyi vuodenvaihteessa. Kampanjalla halutaan parantaa matkustajien ja työntekijöiden turvallisuutta. Samalla halutaan vahvasti viestiä suvaitsevaisuuden puolesta.

Matkarauha on selvästi tärkeä asia joukkoliikenteen matkustajille. Kampanjan omalle Matkarauhaa.fi -nettisivustolle on kertynyt jo yli 2000 toivetta, joissa toivotaan matkakumppaneilta huomaavaisuutta ja suvaitsevaisuutta muita matkustajia kohtaan.

Kampanjan aikana HSL arpoo yhteensä viisi HSL:n vuosiliippua matkarauhatoivotuksensa kampanjasivuilla esittäneiden kesken. Ensimmäinen arvonta on suoritettu. Seuraa-

vat arvonnat toteutetaan aina, kun sivuille on kertynyt 2000 uutta matkarauhan toivotusta.

Kampanjan Matkarauhaa-tunnuskappaletta on soitettu yleisölle muun muassa helmikuussa Stadionilla, jossa pelattiin suuren huomion saanut jääkiekkomatsi eli HIFK-Jokerit-talviklassikko.

Helmi-maaliskuun vaihteessa käynnistyneessä kampanjan toisessa vaiheessa nostetaan esille matkustajien toiveet. Kampanjan päätteeksi matkarauhatoiveet toimitetaan päätäjille.

Veolian lisäksi kampanjassa ovat mukana HSL, HKL, VR ja liikenteen turvallisuusvirasto Trafi.

Matkarauhatoivotuksia voi lukea ja täydentää omilla toivotuksilla osoitteessa:

Matkarauhaa.fi.

Veolia
Kiittää kun
pysyt positiivisena
bussissa.

Esitä oma toiveesi: Matkarauhaa.fi
Voita vuoden matkat

Liikuttaa meitä kaikkia

Keravan varikko loppui

Veolia Transport Vantaan Keravan varikon toiminta on lopunut. Viimeinen toimintapäivä oli 13.2.2012 ja vuokrasopimus loppui kokonaan 15.2.2012.

Kiinteistö oli vuokralla Keravan kaupungilta, joka myi kiinteistön tontteineen kouvolalaiselle rakennusyhtiölle, joka

aloittaa alueelle uuden ostoskeskuksen rakentamisen.

Siirtyvä liikenne hoidetaan toistaiseksi Hakunilan ja Tuupakan varikoilta. Kaikkiaan siirtyvää liikennettä oli noin 20 bussin verran.

Muutto ei aiheuttanut henkilöstövähennyksiä.

Henkilöstö

Svenkasta liikennepäällikkö

Veolia Transport Espoo Oy:n liikennepäälliköksi on nimitetty 13. tammikuuta alkaen Sven Nyholm. Svenkka on aiemmin toiminut Veolia Transport Espoo Oy:ssä ajomestarina. Hän vastaa mm. kuljettajien työvuorosunnittelusta ja hallinnoinnista, rekrytoinneista sekä toimii ajajärjestelijöiden esimiehenä. Tehtävässään hän raportoi johtaja Henrik Mikkolalle. Svenkka tuli taloon linja-autonkuljettajaksi 15 vuotta sitten eli Linjebussille.

Milla assistentiksi

Milla Lahtinen aloitti taloushallinnon assistenttina pääkonttorilla tammikuun puolivälissä. Milla on valmistunut äskettäin HSO-tradenomiksi Haaga-Helia ammattikorkeakoulusta. Hän on työskennellyt mm. valtiovarainministeriössä. Veoliassa Millan työnkuvaan kuuluvat kaikki avustavat taloushallinnon tehtävät. - Työkaverit ovat kaikki olleet ystävällisiä ja hauskoja. On tuntunut hyvältä liittyä osaksi näin mukavaa porukkaa, Milla iloitsee.

Seinäjoen materiaalipäällikkö Mikko Tanhuamäki: Yhteistyö Veolian kanssa ollut hyvää ja avointa

Joukkoliikenteen tilaajaa Seinäjoen kaupungilla edustava materiaalipäällikkö Mikko Tanhuamäki on pääosin tyytyväinen Veolia Transport Westin tarjoamiin palveluihin.

- Paikallisliikenteessä on nyt aika hyvä palvelutaso, ja hinnat ovat käyttäjille sangen edulliset, Tanhuamäki sanoo.

Hänen mielestään on ollut positiivista, että matkustajamäärä on kasvanut merkittävästi viime vuosina.

- Joillakin linjoilla määrät ovat kasvaneet toistakymmentä prosenttia. Tästä näkövinkkeistä katsoen asiat ovat menneet hyvin.

Parannettavaa Tanhuamäki löytää Veolian yrityskuvasta, joka voisi hänen mielestään olla selkeämpi. Tämä koskee myös kaluston ilmettä ja ikääkin. Tosin kalustopuoleen saatiin äskettäin merkittävä pirstusruiske uusien bussien myötä, ja tätä satsausta Tanhuamäki tervehtii ilolla.

Veolian kanssa tehtävään yhteistyöstä Tanhuamäki antaa positiivista palautetta:

- Teemme yhteistyötä monella tasolla. Yhteistyö toimii sangen hyvin ja avoimesti. Esimerkiksi kapasiteettia koskevista ongelmista on kerrottu meille etukäteen. Toki myös tiukkoja vääntöjä on käyty, mutta ratkaisuun on aina päästy.

Kasvukaupunki tarvitsee joukkoliikennettä

Seinäjoki on merkittävä ja elinvoimainen kasvukeskus, jonka väkimäärä on vahvassa

Seinäjoen kaupungin materiaalipäällikkö Mikko Tanhuamäki aloitti tehtävässään viime syyskuussa. Koulutukseltaan hän on diplomi-insinööri. Virroilta kotoisin oleva Tanhuamäki siirtyi Seinäjoen kaupungin palvelukseen Puolustusvoimien logistiikan kehitystehtävistä. Tanhuamäen edeltäjä Seinäjoella oli Seppo Siikala, joka jäi tehtävästä eläkkeelle noin 40 vuoden virkauran jälkeen.

kasvussa. Toki viime vuosiin mahtuu pari kuntaliitosta, mutta kasvua tulee myös muuttovoi-
non myötä vuosittain lähes 900 hengen verran. Nyt väkiluku lähenee jo 59 000 henkeä.

Tanhuamäen mielestä joukkoliikenteellä pitäisi tällaisessa kaupungissa olla tärkeä rooli. Asukkaiden liikkumistarpeiden hoitamisen lisäksi toimiva joukkoliikenne olisi myös turvallinen sekä ympäristön kannalta kestävämpi vaihtoehto, Tanhuamäki muistuttaa.

- Matkustajamäärät ovat kasvaneet, mutta on valitettavaa,

etteivät käyttäjämäärät ole tämän suurempia, hän myöntää.

Haastetta lakeuden joukkoliikenteelle tuo eteläpohjalainen itsellisyys, joka tarkoittaa oman auton omistamista ja sen ahkeraa käyttöä. Monien vastaavankokoisten kaupunkien tapaan Seinäjoella myös pyöräillään ahkerasti. Kun mäkiä ei juuri ole, polkeminen on houkutteleva vaihtoehto bussille.

Käytännössä paikallisliikenne on elossa koululaisten ansiosta. Kaikkiaan kuljetusten piirissä on noin 1800 koululaista, joista merkittävä osa kulkee linja-autoilla.

- Koulukuljetukset muodostavat paikallisliikenteen rungon, niitä ei voi toisistaan erottaa, Tanhuamäki muistuttaa.

Tämän rakenteen takia bus-
sit ovat ähkytäynnä aamulla seitsemän ja kahdeksan välillä sekä vastaavasti iltapäivällä kahden ja neljän välillä.

- Muina aikoina matkustajia on selkeästi vähemmän. Tämä on varmasti myös Veolian kannalta haasteellista: miten toteuttaa liikennepalvelut mielekkäästi, kun vaihtelut ovat näin suuret.

Perusteellinen selvitys ennen kilpailutusta

Seinäjoki ostaa nykyisiin käytännössä kaikki joukkoliikennepalvelut, joiden kokonais-

kustannus kaupungille on tänä vuonna noin miljoonan euron luokkaa, josta osaan saadaan valtion tukea. Ostojen rahakirstua vahtivan Tanhuamäen mielestä kasvuvaraa tällä puolella ei ole, koska useimpien kuntien tapaan Seinäjoella eletään todella tarkan ja tiukan euron aikaa.

- Pitkäjänteinen tavoite on, että täällä olisi itsekannattava paikallisliikenne, Tanhuamäki visioi. Hän myöntää, että käyttäjämäärien pitäisi kasvaa rajusti, jotta tavoitteeseen päästäisiin.

Paikallisliikenteen nykyinen reitistö kun on kehittynyt aikojen saatossa.

- Reitit kattavat suuren osan kaupungista, mutta meillä on myös alueita, joilla ei ole lainkaan joukkoliikennettä. Yksi tällaisia on Simunan alue, joka sijaitsee lähellä vuoden 2016 tulevaa asuntomessualueita.

Seinäjoella tehdään paraikaa selvityksiä siitä, millaista joukkoliikennettä kaupungissa tulevaisuudessa tarvitaan.

- Reittien osalta analysoimme, miten suuren osan väestöstä ja eri ikäryhmistä ne kattavat, Tanhuamäki kertoo.

Tanhuamäen mukaan erilaiset rakenteelliset vaihtoehdot ja niiden tarkoituksenmukaisuus arvioidaan perusteellisesti. Samalla mietitään tapaa, jolla joukkoliikenne tulevaisuudessa järjestetään.

Oletettavasti joukkoliikenne nousee monen puolueen teemaiksi myös tulevissa kuntavaaleissa.

- Kuntalaisilla on nyt hyvä mahdollisuus vaikuttaa siihen, miten paikallisliikennettä ohjataan poliittisella tahdolla, Tanhuamäki vinkkaa.

Jo ennen lokakuun vaaleja toteutuu kuitenkin paikallisliikenteen kilpailuttaminen. Parhaillaan mietitään, tehdäänkö tuleva kilpailutus reitti-kohtaisesti vai kokonaisuutena. Paikallisliikenteen nykyinen sopimus on ollut voimassa vuodesta 2009.

- Tuleva kilpailutus on tarkoitus toteuttaa kesän aikana. Kilpailutettu liikenne käynnistyisi siten vuoden 2013 alusta, kertoo materiaalipäällikkö Mikko Tanhuamäki.

*Teksti ja kuvat
Pekka Paloranta*

Veolia hoitaa Seinäjoen paikallisliikennettä noin kymmenen bussin voimin. Pääosa matkustajista on koululaisia.

Koulukyydit kehittyvät

Veolia on vuodenvaihteesta lähtien hoitanut Seinäjoella Niemistön koulun koulukuljetukset. Niemistö on hyvä esimerkki siitä, miten palveluja voidaan uudistaa ja toteuttaa aiempaa mielekkäämmin sekä taloudellisemmin.

Niemistön alakoulun oppilaiden kuljetukset hoidettiin vuodenvaihteeseen asti pääosin taksikyydeillä. Kuljetusrulettia pyörittämässä oli viisi eri taksia.

Kuljetukset kilpailutettiin viime syksynä uudelta pohjalta. Tarjouskilpailun voitti Veolia Transport West, joka on hoitanut kuljetuksia 16-paikkaisella pikkubussilla vuodenvaihteesta lähtien. Pari ruuhkaisempaa lähtöä hoidetaan kahden bussin voimin. Sopimus on voimassa kevätlukukauden ajan.

- Kustannussäästöjä tulee varmasti, jos viidestä ajoneuvosta saadaan määrä pudotettua pääosin yhteen. Myös paine tiiverkolla vähenee, jos pystymme käyttämään isompaa kalustoa hyvällä käyttöasteella, kertoo Seinäjoen materiaalipäällikkö Mikko Tan-

Niemistön kouluun tuodaan alakoululaisia aamuisin tunnin välein kolmella eri lähdöllä, ja vastaavasti ajetaan ilta-päivällä kolme vuoroa kotimatkoja. Kyydeissä kulkee yhteensä runsaat 20 oppilasta.

huamäki.
Niemistön koulun tapaisia

uudennaisia kuljetusratkaisuja on Tanhuamäen mukaan tulos-

sa lisää, sillä kasvavassa kaupungissa on tulevaisuudessa myös lapsia ja nuoria entistä enemmän.

Koulukuljetusten kehittämisessä Tanhuamäki painottaa kokonaisuuden hahmottamista ja hyvää suunnittelua, joiden avulla voidaan saada nykytilannetta selvästi järkevämpiä palveluja. Kuljetuksiin etsitään synergiaa eli kokonaisuuden hallinnasta saatavaa lisähyötyä.

- Koulupäivien pitää tietysti olla mielekkäitä. Mutta kuljetusten kannalta ne eivät voi alkaa ja päättyä milloin vain, hän huomauttaa.

- Tosi mukavaa työtä. Lasten kanssa on aina kiva olla tekemisissä: tässä pääsee tekemään oikeaa asiakaspalvelua, tuumii tyytyväisenäinja-autonkuljettaja ja kolmen pienen lapsen isä Jani Laitinen. Hän ajaa Niemistön koululaisia vuoroviikoin Satu Kurikan kanssa. Aiemmin tilausajokuljettajana tunnettu Jani viihtyy erinomaisesti uudessakin työnkuvassaan, johon kouluajojen lisäksi sisältyy paikallisliikenteen sarjoja ja vakiovuoroja Vaasaan ja Suupohjan suuntaan.

- Meillä on täällä Seinäjoella pieni porukka, mutta tosi hyvä henki, Jani kehuu.

Kolme uutta bussia Seinäjoen paikallisliikenteeseen

Seinäjoen uudet Volvo 8907 RLE:t vielä alastomina teippejä odottamassa. Kaluston uutta, hankintavuoden sisältävää numerointitapaa noudattaen Volvon kyljistä löytyvät numerot 1203, 1204 ja 1205. Kuva: Tom Rönnberg/Volvo.

Seinäjoella vauhti päällä

Ajomestari Pasi Ala-Lahti on koko uransa pysynyt samassa työpaikassa, mutta työnantajan nimi on ehtinyt vaihtua useaan kertaan. Pasi aloitti linja-autonkuljettajana J.Peltonen Oy:llä ja jatkoi parikymmentä vuotta sitten Peltosen firman ostaneella Sarpolla ajomestarina, joka nimike miehellä on edelleen.

Uudistumisen aika vallitsee nyt Veolia Transport Westillä. Vuodenvaihteessa siirryttiin Seinäjoella uusiin tiloihin Sorvitie 3:een. Toinen merkkitapaus koettiin maaliskuussa, kun paikallisliikenteeseen tuli kolme täysin uutta modernia Volvoa.

Muutto Tehtaantieltä eli "Sarpon talleilta" oli historiallinen. Yhtiö edeltäjinään ehti toimia samalla paikalla vuosikymmenten ajan. Uusi varikko löytyi läheltä, linnuntietä matkaa ei ole kahta kilometriäkään.

Busseja lähtee aamuisin paikkuria ajamaan kymmenkunta ja pari autoa suuntaa pitemmille linjoille. Neliöitä

Sorvitiien varikolla on yhteensä 310, josta kaksi kolmasosaa hallitilaa. Siten bussit lähtevät liikenteeseen pääosin ulkoa.

Mennyt talvi oli taas ankara pakkasineen, joten ulkoa starttaaminen lienee ollut haasteellista. Aamuja helpotettiin sillä, että yksi työntekijä tuli muita varhaisemmin herättämään kaluston lähtökuntoon.

- Pääsääntöisesti hyvin selvisimme talvesta eli autot saatiin normaalisti liikenteeseen, Seinäjoen ajomestari Pasi Ala-lahti kertoo.

Plussaakin talvi toi: matkustajia on paikallisliikenteessä ollut alkuvuonna enemmän vii-

- Hyvin olen viihtynyt, tässä näkee paljon ihmisiä. Meillä on mukava porukka, iloitsee toimistonhoitaja Marika Paulaharju. Hän luonnehtii itseään "jokapaikan höyläksi". Ilmaisua sisältää tilitysten vastaanottoa, laskutusta, tilastointia, raportointia, löytötavaroita, aikatauluneuvontaa puhelimesta... Mäki-Latvalan Elinan äititysvapaan sijaisena työskentelevä Marika hoitaa Seinäjoen lisäksi myös Porin sekä Kauhajoen toimipisteiden asioita.

me vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Asemapaikkanaan Seinäjokea pitää 18 päätoimista linja-autonkuljettajaa. Kaluston pienimuotoisista korjauksista vastaa yksinään "Kipinä" eli Seppo Haanpää ja paperiliikenteestä vastaa toimistonhoitaja Marika Paulaharju.

Hyvässä hengessä

Viime vuonna Seinäjoella elettiin jonkinmoisessa jännityksessä, kun toimintojen piti esisopimuksen mukaisesti siirtyä Härmän Liikenne Oy:n hoitettaviksi. Sopimus kuitenkin

purkautui ja Veolia siis jatkaa entiseen malliin.

- Kyllä meillä ilmapiiri selvästi koheni, kun epävarmuus lakkasi. Nyt meillä vallitsee aika hyvä henki, Pasi arvioi.

Myönteisestä vireestä nautitaan myös kalustopuolella. Kolmen tuliterän auton hankinta kerralla on merkkitapaus, jollaista ei ole koettu noin kolmeen vuosikymmeneen. Uudet matalalattiaiset ja vähäpäästöiset Volvo 8907 RLE:t tulevat näkymään hyvin, sillä paikallisliikenteessä pyörii arkin kymmenkunta bussia.

Pekka Paloranta

Seinäjoelta on linjavuoro Teuvalle lähtenyt klo 14.10 jo kuuden vuosikymmenen ajan. Tämän tiedon kertoi linja-autonkuljettaja Markku Luhtala, joka kuvassa ottaa juuri kyytiin Teuvan-suuntaan meneviä matkustajia.

Korjaamo toimii uudella varikolla nyt "Kipinän" eli Seppo Haanpään voimin. Huollot ja pääosa korjauksista teetetään nykyisin merkkikorjaamoilla ja Prolinesilla Kauhajoella. Seppo on todella kokenut ammattilainen, jolla tulee kesällä täyteen 40 vuotta bussialalla. Ura alkoi Sarpon palveluksessa kunnianarvoisan liikenneneuvos A.K.Sarpon aikaan. - Ei se A.K. ollut niin äkänen kuin on puhuttu. Kertaakaan en nähnyt sen lakkinsa päällä hyppivän, muistelee Seppo virnuillen.

Veolian uudet toimitilat sijaitsevat lähellä entistä Tehtaantien toimipaikkaa Sorvitie 3:ssa, joka oli ennen kuntaliitosta Nurmon puolella.

Seinäjoella työsuojelutarkastus

Veolia Transport Westin Seinäjoen uudella toimipaikalla pidettiin heti aluksi työsuojelupiirin tekemä tarkastus. Ylitarkastaja Ala-Salmi tutustui yrityksen perustietoihin, lakisääteisiin tapaturmavakuutuksiin, työsuojelun yhteistoimintaan, työterveyshuoltoon, tapaturmiin, sairauspoissaoloihin ja ammatitautiteihin. Lisäksi tarkistettiin ensiapuvalmius, työsopimukset, työaikakirjanpito ja ajopäiväkirjat, ylityökertymät, koulutukset sekä vaarojen arviointi ja selvittäminen.

Tarkastuksessa annettiin yritykselle toimintaohjeet ul-

komaalaisten henkilöiden kirjaamiseksi. Yrityksellämme ei ollut kirjattuna ulkomaalaisen työntekijän työnteko-oikeuden perustetta. Lisäksi työnantaja huomautettiin, siitä että työntekijät eivät pääsääntöisesti käytä ajopiirturin aikaryhmävalitsinta.

Huomautukset on käsitelty työsuojelutoimikunnassa ja ilmoitustauluille on lisätty ohjeet ajopiirturin käytöstä. Luonnollisesti jatkossa kaikki noudattavat niitä.

Janne Vihavainen

Onko Veolialla Suomessa (Porissa) jo toistatuhatta bussia? Ei vielä, mutta uusi numerointitapa kylläkin. Ensimmäiset kaksi numeroa kertovat hankintavuoden ja loppuosa, kuinka mones hankittu auto on kyseisenä vuonna.

Porin pikkuinen muuntuu moneksi

Iveco sopii mainiosti myös linjaliikenteeseen ja pikavuoroillekin. Yhteistyöyrittäjä Prolinesin kehittämä tarvittaessa piiloon kääntyvä rahastuslaitteen teline on yksi avainmonikäyttöisyyteen, Timo Norja kertoo.

Uutta pikkubussia käytetään usein matkatoimistojen risteilyajoissa. Taakse mahtuvat näppärästi pienen ryhmän pakaasit.

Länsi-Suomeen on tullut kaksi uutta 24-paikkaista Iveco Daily Wing -pikkubussia, jotka edustavat uudenlaista monikäyttöisyyden ideaa.

Poriin toimitettu auto numero 1202 on mainio esimerkki muuntumiskyvystä. Bussia käytetään tilausajoissa, pikavuoroliikenteessä sekä paikallisiikenteen vara-autona.

- Toivon mukaan tämä bussi on joka päivä töissä, ajomestari Timo Norja kertoo.

Porin toimipisteestä hoidetaan säännöllisesti matkatoimistojen risteilykuljetuksia.

Timon mukaan 24-paikkaisella bussilla selvitetään yleensä useimmista laivakeikoista.

- Kun ryhmä on pieni ja auto näppärän kokoinen, matkakin joutuu nopeammin. Ei tule aikatauluongelmia taukojen takia.

Uudessa Ivecossa on myös kohtuullisen iso ja helposti lastattava takatavaratila, mikä on tilausajoissa tärkeä juttu.

- Auto on varustettu alkolukolla, minkä ansiosta sillä voidaan ajaa hyvin myös kou-

lulaistilausajaja, Timo huomauttaa.

Veolia liikennöi Pori-Seinäjoki -väliä arkisin kolmella vuoroparilla. Viikonloppuisin matkustajia on arkea vähemmän ja rahti puuttuu, joten uudella pikkubussilla pystytään tarvittaessa hoitamaan osa tämänkin liikenteen vuoroista.

Edellisten lisäksi Iveco on merkattu myös paikallisiikenteen vara-autoksi.

- Tosin vielä sitä ei ole tarvittu, koska reilun vuoden meillä olleet uudet Irisbus Crosswayt ovat toimineet niin hyvin, Timo sanoo.

Uusi pikkubussi on myös taloudellisesti merkittävä tulokas.

- Tämän ansiosta ja nykyisillä tilausajomäärillä saadaan kalustosta vähennettyä yksi iso auto pois toiminnan kärsimättä, Timo sanoo.

lakkäämpiin isoihin linja-autoihin verrattuna pienen Ivecon käyttökustannukset ovat tietenkin aivan eri tasoa. Esimerkiksi polttoainetta palaa toistakymmentä litraa vähemmän sadalla kilometrillä, mikä on jo melkoinen kulusäästö vaikkapa vuoden mittaan.

Pekka Paloranta

1202:n sisarauto 1201 rantautui Närpiöön Westerlinesin väreihin.

Veolia Transdev TUNNUSLUKUJA

- * Toimii 27 maassa kaikissa maanosissa.
- * Matkustajia 3,3 miljardia / vuosi.
- * Palveluksessa 119 000 ihmistä.
- * Liikevaihto 8 miljardia euroa
- * 13 eri liikennemuotoa.
- * 60 000 ajoneuvoa.
- * 27 raitiotieverkostoa

Ensimmäiset sähköbussit tilattu

Ainutlaatuisen pääkaupunkiseudulla toteutettavan eBUS-hankkeen ensimmäiset sähköbussit koskevat tilaukset on allekirjoitettu. Laajapohjaisen tutkimushankkeen liikenneoperaattorina toimiva Veolia on tehnyt yhteistyösopimukset portugalilaisen Caetano Busin sekä kiinalaisen BYD:n kanssa.

- Neuvottelimme useiden sähköbussivalmistajien kanssa pitkin vuotta 2011 sekä vierailimme useilla tehtailla. Kattavan katsauksen sähköbussien markkinatilanteesta saimme syksyllä maailman suurimmassa bussinäyttelyssä Belgian Kortrijkissa. Lopuksi valikoitui muutama valmistaja, joilla oli tarjota meille sopiva vaihtoehto, kertoo eBUS-hanketta Veoliilla vetävä johtaja Sami Ojamo.

Alustavien aikataulujen mukaan kummatkin bussit toimitetaan Veolialle Suomeen vuoden 2012 aikana. Kolmen vuoden aikana testataan sähköbussien ja erilaisten tekniikoiden soveltuvuutta pohjoisiin olosuhteisiin. Busseja käytetään normaalissa matkustajaliikenteessä muun muassa Espoon sisäisellä linjalla 11.

- Haasteina ovat esimerkiksi vaikeat talviolot sekä lämpötilavaihtelu -30 ja +30 asteen välillä vuoden aikana, Sami muistuttaa.

Portugalilaisen Caetano 2500EL on normimittoja lyhyempi sähköbussi ja soveltuu pääosin lentokenttäliikenteeseen sekä muihin joustaviin syöttökuljetuksiin (shuttle service).

Yli 60 vuotta toiminut Caetano Bus valmistaa vuosittain

Veolialle tuleva Caetano 2500EL -sähköbussi valmistetaan Portugalissa. Cobus-lentokenttäbussista sekä Mersun Tourino-bussien sopimusvalmistajana tunnettu Caetano Bus esitteli sähköbussinsa pari vuotta sitten. Kuva Sami Ojamo.

noin 600 bussia eri käyttötarkoituksiin ja on Cobus-tuotemerkillään maailman johtava lentokenttäbussien valmistaja. Suomessa Caetano tunnetaan Mercedes-Benz Tourino -turistibusseista, joiden sopimusvalmistajana yritys on.

Vuodenvaihteessa rantautuva kiinalainen BYD on ensimmäinen maahamme toimitettava täysikokoinen sähköbussi. Shenzhenin alueella toimiva monialainen BYD on vuonna 1995 perustettu kehittyneeseen teknologiaan panostava jättimäinen yritys. Monialakonserni tunnetaan Suomessa esimerkiksi matkapuhelinten akkujen valmistajana. BYD on tällä hetkellä kokemuksensa sekä tuotantomääriensä perusteella maailman johtavia sähköbussien valmistajia.

yhteyden rakennetaan oma latausasema.

Hankkeena eBUS on edennyt täysin suunnitellusti ja paikoin jopa ennakoitua sujuvammin. Kiinnostusta sähköbussien ja myönteistä nostetta tuntuu olevan nyt joka suunnalla.

- Yllätyksenä on tullut työmäärä, jonka eBUS -hanke on aiheuttanut – vaikka vielä yhtään bussia ei ole saatu Suomeen, Sami myöntää.

Työmäärää on Samin mukaan lisännyt se, että Euroopassa sähköbussilla on nyt markkinarako, mikä osaltaan selittää suuren työmäärän.

- Silti projektin osalta näkymät ovat varsin hyvät ja uskomme, että Espoosta tulee koko sähköbussimaailman kannalta merkittävä pohjoisten olojen testikenttä.

Kolmiosainen eBUS-hanke liittyy TEKESin (teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus) sekä työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamaan ECV-hankeeseen, joka keskittyy sähköisiin hyötajoneuvoihin. ECV-hanke puolestaan kuuluu yli puolensadan eri toimijan EVE-ohjelmaan, jonka tavoitteena on sähköisiin ajoneuvoihin ja työkoneisiin liittyvän liiketoiminnan kehittäminen Suomessa.

Veolian lisäksi eBUSissa ovat mukana muun muassa teknologian tutkimuskeskus VTT, Liikenne- ja viestintäministeriö, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä (HSL), Espoon kaupunki, Fortum sekä useat laitevalmistajat.

Pekka Paloranta

Espeen testikenttä tärkeässä roolissa

Myös emoyhtiön eli Veolia Environnementin tutkimus- ja innovaatio-osasto (VERI) on paneutunut entistä syvemmin eBUS hankkeeseen.

- VERIn avulla olemme saaneet merkittävää tukea ja kansainvälistä näkyvyyttä, Sami kertoo.

Veolia on aloittanut myös neuvottelut älykkäiden latausjärjestelmien toteuttamisesta Suomeen.

- Tässäkin nähdään yhteistyömahdollisuus valmistajien kanssa, jonka avulla eBUS-projektin latausinfra ja energiahallinta saadaan haltuun, Sami kertoo.

Sähköbussit liikennöivät Suomenojan varikolta, jonka

Testimuulia rakennetaan

eBUS-hankkeen osana on VTT:n vetämä eMUULI-hanke. "Testimuulina" on viitosen vuotta vanha Kabus-kaupunkibussi, josta on riisuttu pois moottori ja voimansiirto. Sähkökäyttöiseksi muutettavassa bussissa testataan useiden valmistajien erilaisia sähkökomponentteja ja osajärjestelmiä.

Muuli varustetaan tarvittavilla seurantalaitteilla, joilla testiajojen aikana saadaan kerättyä hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa eri komponenttien ja järjestelmien ominaisuuksista sekä yhteensopivuudesta. Testimuulilla voidaan ajaa todellisia bussireittejä, mutta testajien lisäksi muut matkustajat eivät pääse kyytiin.

Samin mukaan testimuuli hyödyntää Veolian lisäksi suurta joukkoa komponentteja val-

mistavia yrityksiä.

- Testimuuli on monille suomalaisille yrityksille ainutlaatuinen mahdollisuus päästä kokeilemaan omia innovaatioitaan ja kehittää niitä edelleen valmiiksi tuotteiksi, Sami korostaa.

Testimuulin rakentaminen on aloitettu maaliskuussa. VTT:n ohjaamana suunnittelua, komponenttivalintoja sekä varsinaista rakentamista toteuttaa Metropolia Ammattikorkeakoulu yhdessä hankekumppaneidensa kanssa. Testimuulin akut toimittaa yksi hankekumppaneista, suomalainen akkuvalmistaja European Batteries.

Lisää sähköbussista:
www.byd.com/ElectricBus.html
www.caetanobus.pt

Muuten hyvä muuli, mutta moottori puuttuu – vielä. Testimuulina käytettävän Kabusin äärellä vasemmalta lukien VTT:n tutkimusinsinööri Kimmo Erkkilä, projekti-insinööri Otto Pietikäinen Metropolista, johtaja Sami Ojamo Veoliasta sekä Metropolian autoelektronikan lehtori Sami Ruotsalainen.